

ΗΛΙΑΣ ΣΑΝΙΔΑΣ

Διευθυντής Σύνταξης

Κατά την τελευταία δεκαετία, τα κείμενα ομοφωνίας ειδικών (Expert Consensus Documents) εντάσσονται όλο και συχνότερα στην κλινική πρακτική. Είναι γεγονός ότι καθημερινά ανακύπτουν συνεχώς ερωτήματα, των οποίων η απάντηση δεν δίνεται επαρκώς στα υπάρχοντα βιβλιογραφικά δεδομένα, αλλά ούτε στις διεθνείς κατευθυντήριες οδηγίες (Guidelines). Μελέτες δείχνουν ότι η ποσότητα και η ποιότητα με την οποία εκτελούνται οι διάφορες κλινικές πράξεις ποικίλλει σημαντικά μεταξύ ιατρών, ειδικοτήτων και γεωγραφικών περιοχών. Για τη βελτίωση της ποιότητας άσκησης της ιατρικής, είναι απαραίτητο να τυποποιηθούν οι συνήθειες πρακτικές ακόμα και στα πιο αμφιλεγόμενα θέματα κλινικών αποφάσεων.

Στο σημείο αυτό, στη «γκρίζα ζώνη» μεταξύ έρευνας και κλινικής πρακτικής, τα κείμενα ομοφωνίας ειδικών έρχονται να λειτουργήσουν συμπληρωματικά προς τις κατευθυντήριες οδηγίες. Περιέχουν τις εμπειρισταωμένες απόψεις και γνώσεις μίας ομάδας εμπειρογνομόνων αιχμής πάνω σε ένα συγκεκριμένο κλινικό θέμα συνοψίζοντας τις πλέον πρόσφατες συστηματικές ανασκοπήσεις και μετα-αναλύσεις.

Δυστυχώς, η ανάπτυξη κατευθυντήριων οδηγιών αποτελεί σύνθετη και χρονοβόρα διαδικασία. Υπολογίζεται ότι κατά μέσο όρο εκπονούνται ανά τετραετία, καθώς απαιτούν τη συνεξέταση ποικίλων παραγόντων (ποιότητα των τεκμηρίων, ισορροπία οφέλους και βλάβης, διαθέσιμοι πόροι, σκοπιμότητα της παρέμβασης και αποδοχή της από τα ενδιαφερόμενα μέρη). Όμως, κατά το διάστημα αυτό μπορούν να προκύψουν και νέα ερωτήματα ή δεδομένα, τα οποία χρειάζονται περαιτέρω επεξεργασία για να ληφθούν υπόψη.

Εδώ οι γνώμες των ειδικών έρχονται να δώσουν αξιόπιστες απαντήσεις σε περίπλοκα ζητήματα που ακόμη και οι κατευθυντήριες οδηγίες δεν έχουν καλύψει επαρκώς και μάλιστα με αμεσότητα. Επιπλέον, διαθέ-

τουν το ιδιαίτερα σημαντικό πλεονέκτημα της συντομίας και της ευσύνοπτης παρουσίασης, γεγονός που διευκολύνει την εφαρμογή τους.

Η ομοφωνία των ειδικών αποτελεί μια πολύτιμη γέφυρα μεταξύ της κλινικής έρευνας και της κλινικής πρακτικής. Αυτές οι συστάσεις αποσκοπούν να βοηθήσουν τους ιατρούς και τους ασθενείς στη λήψη αποφάσεων σχετικά με την κατάλληλη υγειονομική περίθαλψη για συγκεκριμένα κλινικά σενάρια. Μπορούν να προσφέρουν συνοπτικές οδηγίες σχετικά με διαγνωστικές εξετάσεις ή εξετάσεις προσυμπτωματικού ελέγχου, την παροχή ιατρικών υπηρεσιών και ζητήματα πρόληψης και δημόσιας υγείας. Καθώς βασίζονται σε αξιολογημένα τεκμήρια από τη σύγχρονη κλινική ερευνητική δραστηριότητα και την πρακτική εμπειρία, είναι προφανές ότι αποτελούν ένα εξαιρετικά χρήσιμο εργαλείο για τους ιατρούς όλων των ειδικοτήτων. Ιδιαίτερα για τους λιγότερο έμπειρους συναδέλφους αποτελούν σημαντική πυξίδα, ακόμη και σε περιπτώσεις στις οποίες θα ήταν αποδεκτή η απόκλιση από αυτές. Επομένως, η γνώση των κατευθυντήριων οδηγιών σε συνδυασμό με τα κείμενα ομοφωνίας ειδικών αποτελούν αξιόπιστο οδηγό για τη λήψη των καλύτερων δυνατών αποφάσεων.

Κατανοώντας την τάση για εναρμόνιση με τις οδηγίες και τις γνώμες των ειδικών, το παρόν τεύχος συμβάλλει στην παρουσίαση μίας πρόσφατης συντονισμένης πρωτοβουλίας σχετικά με δύο καίρια ζητήματα που απασχολούν την Καρδιολογία, δηλαδή τον προεγχειρητικό και τον προαθλητικό έλεγχο. Έγκριτοι πανεπιστημιακοί και έμπειροι ιατροί από τον δημόσιο και ιδιωτικό φορέα συνεργάστηκαν για τη συγκρότηση ενιαίων εντύπων προεγχειρητικού και προαθλητικού ελέγχου, ώστε να διασφαλίζεται ότι όσοι ασκούνται και όσοι πρόκειται να χειρουργηθούν θα ελέγχονται με συνέπεια, ακρίβεια και πληρότητα.